

รวมคำบรรยาย

ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๓๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เล่มที่ ๑๕

บทบรรณาธิการ

แก้คำผิด บทบรรณาธิการ เล่มที่ ๑๓ คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๑๓๓/๒๕๕๐ แก้เป็น ๖๑๓๓/๒๕๖๐

คำถาม ภริยาปลอมลายมือชื่อผู้อื่นส่งจ่ายเช็คไปเบิกเงินธนาคาร แล้วนำเงินที่ได้มาซื้อทรัพย์สินหรือฝากไว้ในธนาคารระบุชื่อสามีและภริยาเป็นเจ้าของร่วมกัน โดยสามีไม่มีส่วนร่วมรู้เห็นในการกระทำด้วย ดังนี้ จะถือว่าเป็นหนี้ร่วมระหว่างสามีภริยาหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๑๓๗/๒๕๕๙

หนี้ที่จำเลยที่ ๑ ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์เป็นมูลหนี้ละเมิดที่จำเลยที่ ๑ กระทำขึ้นแต่ฝ่ายเดียวเป็นการเฉพาะตัว โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๒ ได้มีส่วนร่วมรู้เห็นในการกระทำละเมิดของจำเลยที่ ๑ ต่อโจทก์ และมูลหนี้ละเมิดไม่อาจให้สัถยาบันได้ ดังนั้น แม้จำเลยที่ ๑ จะนำเงินที่ได้จากการทำละเมิดต่อโจทก์มาซื้อทรัพย์สินหรือฝากไว้ในธนาคารระบุชื่อจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ เป็นเจ้าของร่วมกัน ก็มีใ้หนี้ร่วมตามความหมายแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๙๐ จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นสามีจำเลยที่ ๑ ไม่ต้องร่วมกับจำเลยที่ ๑ รับผิดชอบต่อโจทก์

คำถาม ลูกหนี้ตามคำพิพากษาสละมรดกโดยไม่มีทรัพย์สินอื่นที่เจ้านั้นตามคำพิพากษาจะบังคับชำระหนี้ได้ เจ้านั้นตามคำพิพากษาจะฟ้องขอให้เพิกถอนการสละมรดกได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๐๘๑๐/๒๕๕๙

ส. สละมรดกที่ดินให้แก่จำเลยที่ ๒ โดยเสนหา เมื่อ ส. สละมรดกในขณะที่เป็นลูกหนี้โจทก์ตามคำพิพากษาโดย ส. ไม่มีทรัพย์สินอื่นที่โจทก์จะบังคับคดีได้ จึงเป็นการสละมรดกโดยรู้ว่าจะทำให้โจทก์ซึ่งเป็นเจ้านั้นเสียเปรียบ กรณีมีเหตุเพิกถอนนิติกรรมสละมรดกที่ดินในส่วนของ ส.

โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนการสละมรดกที่ดินระหว่าง ส. กับจำเลยที่ ๒ อันหมายถึงขอให้เพิกถอนการสละมรดกที่ดินเฉพาะส่วนของ ส. โดยอ้างว่า ส. สละมรดกที่ดินโดยรู้ว่าการทำเช่นนั้นจะทำให้โจทก์ซึ่งเป็นเจ้านั้นของตนเสียเปรียบ การกระทำของ ส. จึงเป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์ เมื่อ ส. ถึงแก่ความตาย โดยมีจำเลยที่ ๑ เป็นทายาทโดยธรรมคนหนึ่ง โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๑ ในฐานะทายาทโดยธรรม ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๓๗

คำถาม การได้มาซึ่งสิทธิเหนือพื้นดินไม่ได้จดทะเบียนการได้มากับพนักงานเจ้าหน้าที่จะอ้างสิทธิเหนือพื้นดินดังกล่าวมาบังคับเอาแก่บุคคลภายนอกซึ่งซื้อที่ดินมาโดยรู้ว่าเจ้าของที่ดินเดิมได้ก่อให้เกิดสิทธิเหนือพื้นดินไว้ ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๒๑๐/๒๕๖๐

เดิมที่ดินพิพาทโฉนดเลขที่ ๓๔๑๗๔ เป็นของ ม. โดย ม. ยินยอมให้จำเลยที่ ๑ ซึ่งขณะนั้นมีสถานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลร้อยภูฏิกดำเนินการก่อสร้างท่อประปา รวางระบายน้ำและสายไฟฟ้าในที่ดินพิพาท ต่อมา ม. ถึงแก่ความตาย ที่ดินพิพาทเป็นมรดก ได้แก่ บ. ซึ่งเป็นทายาท บ. ชายที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ ต่อมาโจทก์บอกกล่าวให้จำเลยที่ ๑ รื้อถอนเสาไฟฟ้า สายไฟฟ้า ตลอดจนท่อประปาและท่อระบายน้ำทั้งที่จำเลยที่ ๑ ก่อสร้างไว้ ออกไปจากที่ดินพิพาท แต่จำเลยที่ ๑ เพิกเฉย

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องขอให้บังคับจำเลยที่ ๑ รื้อถอน เสาไฟฟ้า สายไฟฟ้า ท่อประปาและท่อระบายน้ำทั้งที่อยู่ในที่ดินพิพาทได้หรือไม่

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า สิทธิในการก่อสร้างและติดตั้งเสาไฟฟ้า สายไฟฟ้าตลอดจนวาง ท่อประปาและท่อระบายน้ำทั้งของจำเลยที่ ๑ ในที่ดินพิพาทซึ่งเป็นของผู้อื่นมีลักษณะเป็นสิทธิ เหนือพื้นดินอันเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์และเป็นทรัพย์สินที่ก่อตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๒๙๔ และ มาตรา ๑๔๑๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดย ม. เจ้าของที่ดินพิพาทในขณะนั้นเป็น ผู้ก่อให้เกิดสิทธิเหนือพื้นดินแก่จำเลยที่ ๑ ตามบันทึกข้อความ อันเป็นนิติกรรมการได้มาซึ่ง ทรัพย์สินดังกล่าวของจำเลยที่ ๑ ที่ไม่บริบูรณ์แล้วแต่จะได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนการ ได้มากับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามนัยมาตรา ๑๒๙๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พณิชย์ ซึ่งมีความหมายว่า สิทธิของผู้ทรงสิทธิไม่บริบูรณ์ในฐานะเป็นทรัพย์สินที่ตกติดไปกับ ตัวทรัพย์สินหรือที่ดินโดยผลของกฎหมาย ไม่ว่าผู้ใดจะเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินต้องยอมรับสิทธิ เหนือพื้นดินอันเป็นคุณแก่ผู้ทรงสิทธิที่มีอยู่เหนือที่ดินแปลงนั้น เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า การได้มาซึ่งสิทธิเหนือพื้นดินของจำเลยที่ ๑ ได้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ การ ได้มาซึ่งสิทธิเหนือพื้นดินของจำเลยที่ ๑ จึงไม่บริบูรณ์ในฐานะเป็นทรัพย์สิน จำเลยที่ ๑ จึงไม่อาจอ้างสิทธิเหนือพื้นดินตามนิติกรรมที่ทำไว้กับ ม. เจ้าของที่ดินพิพาทเดิมซึ่งเป็นเพียง บุคคลสิทธิมาบังคับเอาแก่โจทก์ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกได้ ไม่ว่าโจทก์จะซื้อที่ดินพิพาทมาโดย รู้ว่าเจ้าของที่ดินพิพาทเดิมได้ก่อให้เกิดสิทธิเหนือพื้นดินไว้หรือไม่ นิติกรรมที่ก่อให้เกิด สิทธิเหนือพื้นดินแก่จำเลยที่ ๑ ตามบันทึกข้อความย่อมไม่ผูกพันโจทก์ เมื่อโจทก์บอกกล่าวให้ จำเลยที่ ๑ รื้อถอนเสาไฟฟ้า สายไฟฟ้าตลอดจนท่อประปาและท่อระบายน้ำทั้ง อันเป็นการใช้ สิทธิในฐานะเจ้าของที่ดินพิพาทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖ โดยชอบแล้ว จำเลยที่ ๑ เพิกเฉย โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องขอให้บังคับจำเลยที่ ๑ รื้อถอน ทรัพย์สินดังกล่าวออกไปจากที่ดินพิพาทได้

คำถาม เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อนเกินหกเดือน แต่คดีดังกล่าวเวลากระทำ ความผิดเป็นเวลาภายหลังเกิดเหตุคดีที่ศาลกำลังจะพิพากษาคดีเรื่องหลัง ดังนี้ จะอยู่ใน หลักเกณฑ์ที่จะรอกการลงโทษจำคุก ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๒๖๔/๒๕๖๑

จำเลยเคยได้รับโทษจำคุก ๓ ปี ๓ เดือน และปรับ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ในความผิดฐานมียาเสพติดให้โทษประเภท ๑ (เมทแอมเฟตามีน) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และจำเลยพ้นโทษจำคุกเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ คดีดังกล่าวเกิดเหตุเมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นเวลาภายหลังเกิดเหตุคดีนี้ (คดีนี้เหตุเกิดระหว่างวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๘) จำเลยฎีกาว่าคดีนี้เป็นการกระทำความผิดครั้งแรกของจำเลย จึงถือว่าขณะกระทำความผิดคดีนี้จำเลยไม่เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อนย่อมอยู่ในเงื่อนไขที่จะรอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยได้

เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ (ที่แก้ไขใหม่) ที่บัญญัติว่า ถ้าปรากฏว่าผู้นั้น (๑) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน... ฯลฯ ศาลจะรอการลงโทษผู้นั้นไว้ก็ได้ นั้น หมายถึงว่า จำเลยไม่ได้รับโทษจำคุกมาก่อนคดีที่ศาลกำลังจะพิพากษา ซึ่งตามมาตรา ๕๖ (ที่แก้ไขใหม่) มิได้ระบุว่าคดีที่จำเลยได้รับโทษจำคุกมาก่อนนั้น ต้องเป็นการกระทำความผิดมาก่อนคดีเรื่องหลัง จึงไม่อาจแปลกฎหมายดังที่จำเลยอ้างได้ เมื่อจำเลยเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อนและเป็นโทษในความผิดฐานมียาเสพติดให้โทษประเภท ๑ (เมทแอมเฟตามีน) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ซึ่งเป็นโทษจำคุกเกินกว่าหกเดือนและมีโทษความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ (ที่แก้ไขใหม่) ที่จะรอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยได้

คำถาม เคยรับโทษจำคุกมาก่อนแต่พ้นโทษจำคุกมาแล้วเกินกว่าห้าปี แล้วมากระทำความผิดอีกโดยความผิดในครั้งหลังมีโทษความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ดังนี้ ความผิดในครั้งหลังศาลจะรอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลย ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๕๐๓/๒๕๖๑

จำเลยที่ ๑ ซึ่งพ้นโทษในคดีก่อนนับถึงวันกระทำความผิดคดีนี้แม้จะเกินกว่า ๕ ปี ก็ตาม แต่เมื่อมากระทำความผิดคดีนี้ซึ่งมีโทษความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือลหุโทษ จึงไม่อยู่ในเงื่อนไขตาม ป.อ. มาตรา ๕๖ ที่จะรอการกำหนดโทษให้ได้ ส่วนจำเลยที่ ๒ ซึ่งพ้นโทษในคดีก่อนและกลับมากระทำความผิดในคดีนี้ก็ยังพ้นโทษมาไม่เกิน ๕ ปี ทั้งความผิดในคดีก่อนและความผิดคดีนี้ต่างก็ไม่ใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ โดยโทษจำคุกในคดีก่อนเป็นโทษจำคุกเกินกว่า ๖ เดือน กรณีของจำเลยที่ ๒ จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะรอการกำหนดโทษให้ได้

คำถาม คดีก่อนศาลพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยเกินหกเดือน อันไม่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ แต่จำเลยได้รับการปลดปล่อยก่อนกำหนดตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ ดังนี้ จะถือว่าจำเลยไม่เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อนอันเข้าเงื่อนไขที่อาจรอการลงโทษจำคุกแก่จำเลยหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๘๑๕/๒๕๖๑

พ.ร.ฎ. พระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๕๔ มีผลเพียงให้จำเลยได้รับลดโทษหรือปลดปล่อยก่อนกำหนดเท่านั้น หากมีผลเป็นการลบล้างหรือทำให้จำเลยพ้นความผิดหรือถือว่าจำเลยไม่เคยได้รับโทษจำคุกในคดีนั้นมาก่อนไม่ เมื่อคดีก่อนนั้นถึงที่สุดตามคำพิพากษาศาลจังหวัดสมุทรปราการที่พิพากษาลงโทษจำเลยฐานปล้นทรัพย์ จำคุก ๖ ปี ๘ เดือน อันไม่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ และเป็นโทษจำคุกเกินหกเดือน ดังนั้น แม้จำเลยได้รับการปล่อยก่อนกำหนดเท่าใดก็ตามก็ถือว่าจำเลยเคยรับโทษจำคุกมาก่อนและเป็นโทษจำคุกเกินหกเดือนอันไม่เข้าเงื่อนไขที่อาจรอการลงโทษจำคุกแก่จำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๕๖ (๑) และ (๒) ได้

คำถาม ใช้อาวุธปืนยิงผู้อื่นแต่ผู้อื่นถึงแก่ความตายหลังเกิดเหตุเป็นเวลาประมาณ ๑ เดือน ดังนี้ ผู้กระทำความผิดจะมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๐๓/๒๕๕๔

ขณะที่จำเลยใช้อาวุธปืนยิงผู้ตาย ผู้ตายไม่ได้มีการกระทำที่เป็นการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมายและเป็นภัยอันตรายที่ใกล้จะถึงแก่จำเลย การที่จำเลยใช้อาวุธปืนยิงผู้ตายจึงไม่เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๔

ผู้ตายถูกกระสุนปืนที่จำเลยยิงที่ชายโครงทะลุปอด ตับและลำไส้จนฉีกขาด แพทย์ต้องรักษาอาการบาดเจ็บของผู้ตายด้วยการผ่าตัดทันที แม้ผู้ตายถึงแก่ความตายหลังเกิดเหตุเป็นเวลาประมาณ ๑ เดือน เนื่องจากติดเชื้ออย่างรุนแรง ย่อมถือได้ว่าการตายของผู้ตายเป็นผลธรรมดาอันสืบเนื่องจากการที่จำเลยใช้อาวุธปืนยิงผู้ตายโดยเจตนาฆ่ามิใช่ถึงแก่ความตายจากเหตุแทรกแซงหรือเหตุอื่นแต่อย่างใด จำเลยมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๔๔

นายประเสริฐ เสียงสุทวิวงศ์
บรรณาธิการ